

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

JAWNE

~~Do użytku~~
~~szkoleniowego~~

~~WYDZIAŁ~~

Egz. Nr .....1...

Tylko dla nauczycieli akademickich

Pplk dypl. inż. Tadeusz PARZYCH

ĆWICZENIE WPROWADZAJĄCE Nr 111 PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DZ (pz) W OBRONIE

Opracowanie metodyczne
zajęcia nr 3g

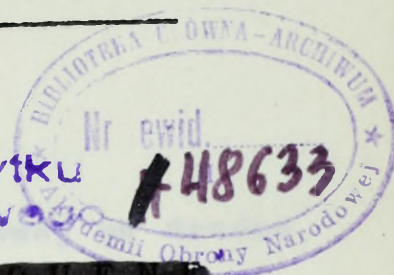

48653

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TYLÓW WOJSK LĄDOWYCH

Do użytku
służbowego

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Egz.nr 1

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 54305

Tylko dla nauczycieli
akademickich

Ppłk dypł.inż. Tadeusz PARZYCH
ĆWICZENIE WPROWADZAJĄCE NR 111

Temat: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE
DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DZ /pz/
W OBRONIE

Opracowanie metodyczne zajęcia nr 3g

SYTUACJA TYŁOWA 9 DZ

o 12.00 2.10.1990 r.

1. Rozmieszczenie tyłów dywizji:

- TSD, 2/7⁴ mbw, bzaop i bmed w kolumnie marszowej na drodze
- KOSÓW LACKI /3278/, STARA WIEŚ /1404/, czołem zatrzymanej w WROTNÓW /2072/;
- 1/7⁴ mbw rozwinięta w KORYTNICA /1058/.

2. Sytuacja materiałowa

a/ stan środków materiałowych służb kwatermistrzowskich:

Lp.	Rodzaj środków materiałowych	W oddziałach dywizji				W tyłach dywizji	
		14 pz	15 pz	20 pz	pozostałe		
1	2	3	4	5	6	7	
1	PALIWA /jn/	benzyna samochodowa	1,35	1,30	1,40	1,40	0,4
2		olej napędowy do poj. kołowych	1,30	1,25	1,35	1,35	0,4
3		olej napędowy do poj. gąsien.	1,20	1,20	1,30	1,30	0,6
4		olej napędowy do czołgów	1,4	1,35	1,5	-	0,6
5		paliwo lotnicze	-	-	-	0,5	2,5
6	ŻYWNOSĆ /rdz/	"W"	2	2	2	2	1
7		"WS"	2 ² /3	2 ² /3	2 ² /3	2 ² /3	-
8		"S"	2	2	2	2	1
9	UMUNDU- ROWANIE /kpl/	fundusz wymienny	150	150	150	-	600
10		fundusz wymiennie- -naprawkowy	-	-	-	-	1500
11		fundusz kąpielowo- -pralniczy	-	-	-	-	7500

b/ stan amunicji w oddziałach dywizji - jak w sytuacji technicznej, w tyłach dywizji - pełne zapasy ruchome.

3. Sytuacja medyczna.

W czasie dotychczasowych działań w dywizji zostało rannych 575 żołnierzy, z tego 270 wyewakuowano do punktu medycznego rozwiniętego siłami 1/74 mbw.

W oddziałach dywizji znajduje się 305 rannych, z tego w:

- 14 pz - 98 rannych /w tym 67 w PPM/;
- 15 pz - 84 rannych /w tym 52 w PPM/;
- 20 pz - 18 rannych;
- 25 pa - 21 rannych /w tym 16 w PPM/;
- w pozostałych oddziałach - 84 rannych.

Stan sanitarnohigieniczny wojsk pomyślny, zachorowań na choroby zakaźne nie stwierdzono.

4. Sytuacja techniczna.

W czasie marszu uległy zniszczeniu 2 samochody ciężarowe z żywnością i 1 cysterna paliwowa 7,5 m³ z olejem napędowym oraz uszkodzone zostały 4 samochody ciężarowo-terenowe z amunicją artyleryjską.

Dane dodatkowe:

1. Na terenach opuszczonych przez nieprzyjaciela stwierdzono skażenia zbiorników z wodą pitną i pozostawionych produktów żywnościowych.

2. Zastępca dowódcy - kwatermistrz otrzymał rozkaz zameldowania się na SD dywizji - do 12.00 2.10.

3. Ukompletowanie oddziałów tyłowych:

- 95% w stanie osobowym;
- 90% w sprzęcie.

Praca do wykonania:

1. Przystudiować literaturę:

- "Regulamin walki wojsk lądowych SZ RP, nr bibl. pf 21910, s. 47, 427;
- Instrukcja o organizacji i pracy tyłów taktycznych, br bibl. pf 22669, s. 16-20, s. 24-29.
- Skrypt "Podstawowe dokumenty kierowania zabezpieczeniem tyłowym", nr bibl. pf 908.

2. Zapoznać się z założeniem taktycznym nr 1 /sytuacją tyłową, wstępnym zarządzeniem tyłowym i rozkazem tyłowym armii/ oraz z materiałami pomocniczymi dla słuchaczy.

3. Przygotować się do dyskusji na temat - kolejności treści pracy - zastępcy dowódcy - kwatermistrza 9 DZ metodą równoległego planowania walki.

- 21 RSZ - rozwinęta w rejonie: WYSOKOJE, TYCZY DOŁBISZYNÓW;
/wyl./ RAJÓWKA.

2. Dowódz środki materiałowe do tyłów dywizji realizowany będzie transportem 3 ABMZ:

- do 16.00 2.10 - punkt spotkania - WROTNÓW /2072/;

amunicja w ilości 504 t, w tym:

- strzelcza - 34 t;
- moździerzowa - 14 t;
- artylerijska podr. - 43 t;
- artylerijska ppanc - 6 t;
- rakieta - 108 t;
- uzębowa - 250 t /do BWP-52 4/1/;
- przeciwlotnicza - 23 t;
- plot polski rak. - 1 t;
- PPK - 20 t;

- kolejny dowódz środki materiałowe do stanu warszawskiego ruchowego do 23.00 2.10, punkt spotkania - WROTNÓW.

3. Linię amunicji NPS na 3.10:

- benzyna samochodowa - 0,15 ton;
- olej napędowy do pojazdów kołowych - 0,20 ton;
- olej napędowy do pojazdów gąsienicowych - 0,25 ton;
- olej napędowy do czołgów - 0,30 ton;
- paliwa lotniczego - 2 ton.

4. Na 3.10 dywizji przydział się 73 szw., dwie grupy ogólnochirurgiczne i 2 grupy hospitalizacyjne.

5. TSD 3 armii - SIBIATYCZE.

ZASTĘPCA DOWÓDCY KWATERMISTRZA
3 ARMII

DOWÓDCA 9 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE TYŁOWE 3A nr 02. SD - SOKOŁÓW PODLASKI /0884/
11.00 2.10 1990 r. Mapa 1 : 100 000. Wydanie pierwsze 1984 r.

1. Rozmieszczenie tyłów armii:

- 3 ABMZ rozwinięta w rejonie: WYSOKOJE, ZWODY DOŁBIENIEWO;
- 21 BSzF - rozwinięta w rejonie: BIELSK PODLASKI, GRABIENIEC, /wył./ HAJNÓWKA.

2. Dowóz środków materiałowych do tyłów dywizji realizowany będzie transportem 3 ABMZ:

- do 16.00 2.10 - punkt spotkania - WROTNÓW /2072/:

amunioja w ilości 504 t, w tym:

- strzelecka - 34 t;
- moździerzowa - 14 t;
- artyleryjska pośr. - 48 t;
- artyleryjska ppano - 6 t;
- rakietowa - 108 t;
- czołgowa - 250 t /do BWF-32 t/;
- przeciwlotnicza - 23 t;
- plot pociski rak. - 1 t;
- PPK - 20 t;

- kolejny dowóz środków materiałowych do stanu norm zapasów ruohomych do 23.00 2.10, punkt spotkania - WROTNÓW.

3. Limit zużycia MPS na 3.10:

- benzyny samochodowej - 0,15 jn;
- oleju napędowego do pojazdów kołowych - 0,20 jn;
- oleju napędowego do pojazdów gąsienicowych - 0,25 jn;
- oleju napędowego do czołgów - 0,30 jn;
- paliwa lotniczego - 2 jn.

4. Na 3.10 dywizji przydziela się 73 mbw, dwie grupy ogólnochirurgiczne i 2 grupy hospitalizacyjne.

5. TSD 3 armii - SIEMIATYCZE.

ZASTĘPCA DOWÓDCY KWATERMISTRZ
3 ARMII

.....

DOWÓDCA 9 DZ

ROZKAZ TYŁOWY 3A nr 02. SD-SOKOŁÓW PODLASKI /0884/

14.00 2.10.1990 r. Mapa 1:100 000. Wydanie pierwsze 1984 r.

Główny wysiłek tyłów dywizji skupić na zaopatrywaniu w amunicję i paliwa pułków na głównym wysiłku obrony oraz zapewnieniu im pomocy medycznej.

1. Rozmieszczenie jednostek tyłowych armii - jak we wstępnym zarządzeniu tyłowym, a ponadto:

- 3 ABMZ wydziela oddział, który do 23.00 2.10 rozwinie się w rejonie: DZIERZBY WŁOŚCIAŃSKIE /2296/, JABŁONNA LACKA /1698/, /wył./ SKRZESZEW;

- 21 BSzF wydziela oddział, który do 8.00 3.10 rozwinie się w rejonie: KOZARZE /3998/, CIECHANOWIEC, KUCZYN.

2. Armijne drogi samochodowe:

- ADS nr 2: WYSOKOJE, DROHICZYN, SOKOŁÓW PODLASKI;

- RADS nr 2: SOKOŁÓW PODLASKI, MIEDZNA /1674/, SADOWNE /3456/.

3. Zgromadzić pełne zapasy ruchome wszystkich rodzajów zaopatrzenia do 2.00 3.10.

4. Limity zużycia środków materiałowych na 3.10:

- benzyny samochodowej - 0,15 jn;

- oleju napędowego do pojazdów kołowych - 0,20 jn;

- oleju napędowego do pojazdów gąsienicowych - 0,25 jn;

- oleju napędowego do czołgów - 0,30 jn;

- paliwa lotniczego - 2 jn;

- amunicji - zgodnie z rozkazem operacyjnym dowódcy 3 armii

i rozkazem technicznym.

5. Dowóz środków materiałowych w dniu 3.10 realizowany będzie transportem 3 ABMZ:

- do 16.00 - punkt spotkania - skrzyżowanie dróg MIEDZNA /1474/;

amunicja: - strzelecka - 40 t;

- moździerzowa - 60 t;

- artyleryjska pośr. - 300 t;

- artyleryjska ppanc. - 50 t;

- raketowa - 190 t;

- czołgowa - 210 t;

- czołgowa do BWP - 30 t;
- przeciwlotnicza - 45 t;
- FPK - 25 t;

- kolejny dowóz w godzinach wieczornych - do pełnych norm zapasów ruchomych.

6. Do 2.00 3.10 dokonać obsługi i remontów sprzętu kwatermistrzowskiego. Sprzęt wymagający większego zakresu remontu przekazać na opróżniony transport armijny.

7. Do 4.00 3.10 zwolnić 74 mbw i skierować do odvodu medycznego nr 1 3 Armii. Podać na TSD 3 A - ilość rannych do ewakuacji transportem sanitarnym w dwóch rejsach - na 15.00 i 23.00 2.10.

Na 3.10 DZ przydziela się 73 mbw, dwie grupy chirurgiczne i 2 grupy hospitalizacyjne. Siły te przybędą do rejonu tyłów dywizji do 6.00 3.10.

8. Obronę tyłów organizować siłami dywizji.

9. TSD 3 Armii - SIEMIATYCZE.

10. Meldunki tyłowe przedstawiać codziennie do 20.00 ze stanu na 18.00, doraźne o masowych stratach - niezwłocznie przez techniczne środki łączności.

11. Gotowość tyłów dywizji 2.30 3.10.

SZEF SZTABU 3 ARMII

DOWÓDCA 3 ARMII

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

ZASTĘPCA DOWÓDCY - KWATERMISTRZ 3 ARMII

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. nr 1 - a.a.

Egz. nr 2 - adresat

Wyk.

Druk R.B.

OPRACOWANIE METODYCZNE

zajęcia grupowego nr 3g z tyłów wojsk lądowych

I. TEMAT: Metoda i treść pracy zastępcy dowódcy - kwatermistrza w czasie przygotowania danych do decyzji.

II. CELE:

1. Nauczyć słuchaczy formułowania treści meldunku danych tyłowych do decyzji dowódcy.
2. Zapoznać słuchaczy z metodą i treścią pracy zastępcy dowódcy - kwatermistrza w okresie przygotowania obrony.
3. Doskonalić umiejętność współpracy zastępcy dowódcy - kwatermistrza ze sztabem i szefami rodzajów wojsk w okresie wypracowania decyzji dowódcy.

III. CZAS: 1 godzina lekcyjna /45 minut/

IV. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Część wstępna	- 5 min
2. Podstawa pracy zastępcy dowódcy-kwatermistrza	- 5 min
3. Kolejność i treść pracy zastępcy dowódcy-kwatermistrza w okresie przygotowania danych do decyzji dowódcy	- 20 min
4. Meldowanie danych do decyzji dowódcy	- 10 min
5. Część końcowa	- 5 min
	<hr/>
	- 45 min

V. FORMA: Zajęcie grupowe w sali.

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na 5 dni przed zajęciem słuchacze pobierają materiały zawierające przykładowe rozwiązanie.

2. Na 2-3 dni przed zajęciem udzielić słuchaczom grupy szkoleniowej instruktażu, nakazując:

- wykonanie zadań zawartych w punkcie "Praca do wykonania" - sytuacji tyłowej /załącznik nr 15 do założenia taktycznego nr 1/;
- wrysowanie na mapy ugrupowania tyłów dywizji;
- posiadanie schematu lub foliogramu z modelem pracy równoległej sztabu dywizji.

3. Zajęcie grupowe prowadzić w sposób następujący:

- każde zagadnienie szkoleniowe - kolejności i treści pracy kwatermistrza - rozpoczynać od sprawdzenia znajomości teoretycznej celu i zakresu danej czynności; w wypadku niewłaściwej lub niepełnej

odpowiedzi, nauczyciel akademicki podaje właściwą treść regulaminową;

- kolejność i treść pracy kwatermistrza przerabiać wykorzystując schemat /foliogram/ obrazujący sposób pracy dowódcy i sztabu metodą równoległego przygotowania walki;

- główny wysiłek w zajęciu zwrócić na sposób wykonywania poszczególnych czynności przez kwatermistrza i zakres jego współpracy ze sztabem i szefami rodzajów wojsk.

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA GRUPOWEGO

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA

a/ przyjęcie meldunku od starszego grupy o gotowości i stanie słuchaczy;

b/ podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;

c/ sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia:

- wrysowania na mapy ugrupowania tyłów;

- znajomości literatury, zalecanej do przestudiowania;

pytanie: Podać obowiązki dowódcy i szefa sztabu oraz kwatermistrza w zakresie dowodzenia tyłami i zabezpieczenia tyłowego?

odpowiedź - Instrukcja o organizacji i pracy tyłów taktycznych,

s.

2. Zagadnienie szkoleniowe: PODSTAWA PRACY ZASTĘPCY DOWÓDCY- -KWATERMISTRZA

Nauczyciel akademicki podaje nazwę zagadnienia szkoleniowego, po czym zadaje pytanie:

Pytanie: Jakie informacje stanowią podstawę pracy kwatermistrza w okresie przygotowania walki?

Do odpowiedzi wyznacza nauczyciel 1-2 słuchaczy.

Odpowiedź: - sytuacja taktyczna;

- sytuacja tyłowa;

- zadanie bojowe;

- wytyczne dowódcy;

- zamiar dowódcy;

- wstępne zarządzenie tyłowe /rozkaz tyłowy/

- stan i możliwości tyłów.

W podsumowaniu wykładowca powinien omówić z jakich źródeł i w jaki sposób kwatermistrz dywizji uzyskuje wymienione informacje.

3. Zagadnienie szkoleniowe: KOLEJNOŚĆ I TREŚĆ PRACY ZASTĘPCY DOWÓDCY-KWATERMISTRZA W OKRESIE PRZYGOTOWANIA DANYCH DO DECYZJI DOWÓDCY

Wykładowca podaje nazwę zagadnienia szkoleniowego, a następnie wyznacza 1-2 słuchaczy do referowania:

- kolejności i treści pracy kwatermistrza dywizji /pułku/ przed wyjazdem na SD /praca na TSD/;

- kolejności pracy kwatermistrza podczas przygotowania danych do decyzji dowódcy /praca na SD/

Następnie w formie dyskusji nauczyciel akademicki wyjaśnia słuchaczom /interpretując zalecenia instrukcyjne i regulaminowe/

- kolejne czynności:

a/ analiza zadania:

- na czym polega i w jakim celu się ją prowadzi;

- jakie wnioski powinien wyciągnąć kwatermistrz z analizy zadania;

- w jakim celu wyodrębnia się wnioski - zadania tyłów i stopnia pilności;

b/ kalkulacja czasu:

- cel prowadzenia;

- różnica w stosunku do "harmonogramu zasadniczych przedsięwzięć tyłów";

c/ opracowanie i wydanie wstępnych zarządzeń tyłowych /WZT/:

- cel i zakres treści WZT wydawanych dowódcom, oddziałów /pododdziałów/ dywizji /w tym dowódcom oddziałów i pododdziałów tyłowych/;

- różnica treści WZT w stosunku do zarządzeń wstępnych;

d/ ocena sytuacji tyłowej:

- cel i zakres treści;

- sposób jej prowadzenia;

- konieczność współpracy z oficerami sztabu i szefami rodzajów wojsk i zakres tej współpracy z szefem sztabu, szefem wydziału operacyjnego i rozpoznawczego, zastępcami dowódcy oraz szefami: saperów, obrony przeciwchemicznej, łączności, artylerii i dowódcą wojsk OPL.

4. Zagadnienie szkoleniowe: MELDOWANIE DANYCH DO DECYZJI
DOWÓDCY

Nauczytel akademicki podaje nazwę zagadnienia szkoleniowego, po czym zadaje pytanie:

Pytanie: Jakie informacje przedstawia dowódcy kwatermistrz w meldunku danych tyłowych?

Do odpowiedzi należy wyznaczyć 1-2 słuchaczy.

Następnie w formie dyskusji należy wyjaśnić sposoby przedstawiania danych do decyzji dowódcy w zależności od stylu pracy dowódcy, warunków taktyczno-tyłowych, czasu dyspozycyjnego itp.

Składane przez kwatermistrza meldunki danych tyłowych mogą mieć treść i formę:

- pełną;
- skróconą - według zagadnień ustalonych przez dowódcę;
- odpowiedzi - na pytania postawione przez dowódcę.

Prowadzący zajęcia podaje:

Czas operacyjny - 15.05 2.10 - kwatermistrz dywizji składa meldunek danych tyłowych do decyzji dowódcy.

Wykładowca wyznacza 1 słuchacza do przedstawienia treści meldunku.

UWAGA METODYCZNA:

- można zastosować metodę dowódczo-sztabową - wykładowca występuje w roli dowódcy, natomiast pozostali słuchacze w roli oficerów sztabu, zaś referujący w roli kwatermistrza;

- z uwagi na brak czasu można tylko wysłuchać część meldunku - zamiaru kwatermistrza dywizji oraz ugrupowania tyłów dywizji.

5. CZEŚĆ KOŃCOWA

Wykładowca dokonuje:

- oceny realizacji celów szkoleniowych zajęcia;
- oceny przygotowania się słuchaczy do zajęcia i pracy w toku jego prowadzenia;
- określenia zakresu i terminu zaliczenia materiału przez słuchaczy nieprzygotowanych do zajęcia;
- podkreślenia, że znajomość problematyki zajęcia stanowić będzie podstawę zajęć z tyłów wojsk lądowych w danym roku akademickim;
- wpisu w dzienniku lekcyjnym o przeprowadzeniu zajęcia grupowego;

- przyjęcia meldunku od starszego grupy o zakończeniu zajęcia grupowego.

Załącznik: Materiały pomocnicze dla słuchaczy do zajęcia nr 3g.

OPRACOWAŁ
ST. WYKŁADOWCA

/-/ppłk dypl.inż. Tadeusz PARZYCH

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU SŁUŻB
KWATERMISTRZOWSKICH

/-/płk dr Czesław PORZUCZEK

Wydrukowano w 6 egz.

Egz nr 1-6 Bibl. Nauk. DZS

Wyk. ppłk PARZYCH

Druk. R.B., 3.08.1990 r.

Druk. AON nr pf- 224/pf-1015/WW

Kor. K.K.

A K A D E M I A   O B R O N Y   N A R O D O W E J

W Y D Z I A Ł   W O J S K   L Ą D O W Y C H

K A T E D R A   T Y Ł Ó W   W O J S K   L Ą D O W Y C H

ZATWIERDZAM
SZEFE KATEDRY TYŁÓW WOJSK LĄDOWYCH

~~POW~~

Egz.nr ...

/-/ płk prof.dr hab. Władysław JAKUBISIAK

Dla słuchaczy

ZBIÓR MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH DO ZAJĘCIA
Z TYŁÓW WOJSK LĄDOWYCH W ĆWICZENIU WPROWA-
DZAJĄCYM NA TEMAT:

Planowanie, organizacja i prowadzenie działań
bojowych przez DZ/pz/ w obronie

SCHEMAT PRACY DOWÓDCY I SZTABU ORAZ KWATERMISTRZA W CZASIE PRZYGOTOWANIA WALKI

PRACA DOWÓDCY I SZTABU	PRACA KWATERMISTRZA	TERMINARZ PRZEDSIĘWZIĘĆ KWATERMISTRZA	
		DYWIZJI	PULKU
OTRZYMANIE WSTĘPNEGO ZARZĄDZENIA BOJOWEGO	OTRZYMANIE WSTĘPNEGO ZARZĄDZENIA TYŁOWEGO	12.00-2.10	14.05-2.10
ANALIZA ZADANIA OKREŚLENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ DO NIEZWŁOCZNEGO WYKONANIA KALKULACJA CZASU WYPRACOWANIE ZAMIARU	ZAPOZNANIE Z ZARZĄDZENIAMI ANALIZA ZADANIA - OKREŚLENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ DO NIEZWŁOCZNEGO WYKONANIA KALKULACJA CZASU	12.00-13.10	14.30-14.50
ZAPOZNANIE Z ZAMIAREM OFICERÓW SZTABU I SZEPÓW RODZAJÓW WOJSK		13.10-13.50	14.30-14.50
OPRACOWANIE I WYDANIE WSTĘPNYCH ZARZĄDZEŃ BOJOWYCH	OPRACOWANIE I WYDANIE WSTĘPNYCH ZARZĄDZEŃ TYŁOWYCH	13.50-14.05	14.50-15.00
WYPRACOWANIE DECYZJI	OCENA SYTUACJI TYŁOWEJ - WYPRACOWANIE DECYZJI ZABEZPIECZENIA TYŁOWEGO	14.05-15.05	15.00-15.45
	ZŁOŻENIE MELDUNKU DANYCH DO DECYZJI DOWÓDCY	15.05-15.15	15.45-15.55
WYDANIE ROZKAZU BOJOWEGO I TYŁOWEGO WYTYCZNYCH DO ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH ORAZ OMÓWIENIE WSPÓRDZIAŁANTA		15.40-16.10	16.05-16.15
R E K O N E S A N S		-	16.40-17.30
PLANOWANIE SZCZEGÓŁOWE /W SŁUŻBACH/		17.10-20.50	16.40-19.00
ZATWIERDZANIE PLANÓW		20.50-21.00	19.45-19.55
KONTROLA - POMOĆ		21.00-24.00	20.00-24.00
MELDUNKI O GOTOWOŚCI DO DZIAŁAŃ		2.30-3.10	2.00-3.10

Zajęcie nr 3g

Temat: Metoda i treść pracy zastępcy dowódcy - kwatermistrza w czasie przygotowania danych do decyzji

W okresie przygotowania do obrony, dowódca i sztab pracuje metodą równoległego przygotowania walki. Metoda, kolejność i treść pracy zastępcy dowódcy - kwatermistrza musi być dostosowana do pracy dowódcy i sztabu dywizji /pułku/.

Dywizja po wykonaniu przeciwuderzenia /jako drugi rzut 3 A/, przechodzi do obrony w styczności z nieprzyjacielem, w rejonie głównego wysiłku obrony 3 A. Zatem kwatermistrz dywizji pułku w okresie przygotowania natarcia musi nie tylko uczestniczyć w wypracowaniu decyzji, ale także kierować działalnością tyłów w aktualnej sytuacji.

Podstawą pracy zastępcy dowódcy - kwatermistrza w okresie przygotowania obrony stanowi znajomość następujących informacji:

- sytuacji taktycznej;
- sytuacji tyłowej;
- zadania bojowego;
- wytycznych dowódcy;
- zamiaru dowódcy;
- wstępnego zarządzenia tyłowego /rozkazu tyłowego/ armii /dywizji/;
- stanu i możliwości tyłów.

Kolejność i treść pracy kwatermistrza - metodą równoległego przygotowania obrony przedstawiona jest w dalszej części materiału.

Prezentowana treść metodyki pracy zastępcy dowódcy - kwatermistrza, oparta na obowiązujących instrukcjach i regulaminach, dotyczy zarówno kwatermistrza dywizji jak i kwatermistrza pułku. Przykładowe rozwiązania zostały wykonane dla pracy zastępcy dowódcy - kwatermistrza 9 DZ.

I. Zebranie i opracowanie danych o sytuacji tyłowej DZ /pz/

Zgodnie z wytycznymi szefa sztabu 9 DZ, zastępca dowódcy - kwatermistrz ma obowiązek zameldowania się do 12.00 na SD dywizji, gdzie zostanie zapoznany z zadaniem bojowym.

Zastępca dowódcy - kwatermistrz pułku do 14.05 zostaje zapoznany z zadaniem bojowym na SD pułku.

Przed udaniem się na stanowisko dowodzenia, kwatermistrz powinien mieć pełne i aktualne dane o sytuacji tyłowej w oddziałach, a także o stanie i możliwościach podległych oddziałów tyłowych. Wynika to z obowiązków kwatermistrza, określonych w "Regulaminie sił zbrojnych" ..... - kwatermistrz powinien "Zawsze znać sytuację w zakresie niezbędnym do wykonywania swoich obowiązków służbowych /zadanie dywizji/ oraz zadania podległych i przydzielonych oddziałów, meldować dowódcy i przedstawiać szefowi sztabu dane o stanie i możliwościach podległych i przydzielonych oddziałów tyłowych, proponować ich wykorzystanie zgodnie z decyzją dowódcy i wytycznymi szefa sztabu, przekazywać im zadania, udzielać pomocy w organizowaniu walki, ciągle znać zdolność bojową, położenie i wykonywane zadania oddziałów dywizji, aktywnie uczestniczyć w prowadzeniu pracy wychowawczej w podległych i przydzielonych oddziałach". Zatem zbieranie i aktualizowanie informacji tyłowych przez kwatermistrza powinno być prowadzone ciągle.

Przed udaniem się na SD - kwatermistrz powinien wydać zastępcy ds. organizacji i planowania i szefom służb zaopatrzenia wytyczne, zaś dowódcom oddziałów pododdziałów tyłowych zarządzenia w celu realizacji najbardziej pilnych przedsięwzięć tyłowych, wynikających z aktualnej sytuacji taktyczno-tyłowej. Kwatermistrz na SD może zabrać ze sobą szefa służby zdrowia dywizji i szefa służby mundurowej - jako oficera łącznikowego w relacji SD-TSD. Na szczeblu pułku rolę oficera łącznikowego może spełniać szef zaopatrzenia mundurowego.

II. Wypracowanie danych do decyzji dowódcy.

Po zameldowaniu się na SD dywizji zastępca dowódcy - kwatermistrz do 12.00 2.10 zostaje zapoznany z zadaniem bojowym dywizji, otrzymuje wstępne zarządzenie tyłowe armii i przystępuje do wypracowania koncepcji zabezpieczenia tyłowego dywizji.

Na szczeblu pułku - zastępca dowódcy - kwatermistrz do 14.05 zostaje zapoznany z zadaniem bojowym pułku, otrzymuje wstępne zarządzenie tyłowe dywizji i przystępuje do wypracowania koncepcji zabezpieczenia tyłowego pułku.

Kolejność pracy kwatermistrza będzie następująca:

- analiza zadania;
- kalkulacja czasu;
- opracowanie i wydanie wstępnych zarządzeń tyłowych;
- ocena sytuacji tyłowej;
- złożenie meldunku danych tyłowych do decyzji dowódcy.

1. Analiza zadania

W czasie prowadzenia analizy zadania kwatermistrz powinien rozpatrzyć następujące zagadnienia:

- a/ przewidywany charakter działań nieprzyjaciela i wpływ na pracę tyłów;
- b/ jakie zadanie ma wykonać dywizja /pułk - rodzaj, treść i głębokość zadania/;
- c/ zamiar dowódcy z punktu widzenia pracy tyłów /ugrupowanie, kierunek głównego uderzenia, sąsiedzi/;
- d/ jakie przedsięwzięcia są do wykonania;
- e/ wzmocnienie i zakres pracy tyłów armii /dywizji/ na korzyść dywizji./pułku/;
- f/ główny wysiłek pracy tyłów;
- g/ wnioski.

Celem analizy zadania - jest określenie głównych zadań zabezpieczenia tyłowego dywizji /pułku/.

Proponowana treść analizy zadania:

W pasie natarcia dywizji walczą oddziały 1 DPanc. Nieprzyjaciel w dniu 3.10 ma możliwość wykonania uderzenia siłami odwodu 1 KA - 7 DPanc.

W dniu dzisiejszym i następnym na tyły dywizji może oddziaływać lotnictwo, które może zadać oddziałom tyłowym duże straty, szczególnie w rejonach rozmieszczenia /rozwinęcia/, rejonach przeładunkowych oraz podczas dowozu i ewakuacji. Szczególnie groźna dla tyłów może być broń precyzyjna lub środki zdalnego minowania, których użycie może opóźnić lub wręcz uniemożliwić wykonanie zadań zabezpieczenia tyłowego dywizji. Poważne zagrożenie mogą też stanowić grupy dywersyjno-rozpoznawcze nieprzyjaciela.

9 DZ po wykonaniu przeciwuderzenia otrzymała zadanie przejścia do obrony w styczności z nieprzyjacielem, w rejonie głównego wysiłku obrony 3 A. Szerokość pasa obrony - 21 km, głębokość - 23 km.

W celu wykonania zadania dowódca dywizji zamierza: główny wysiłek skupić w rejonie: WITY, WÓLKA MLĘCKA, KORYTNICA i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: SIENNICA, WIŚNIEW, STARA WIEŚ. Trwałość obrony zapewnić przez utrzymanie rejonu: WÓLKA MLĘCKA, WIERZBNO, KUPCE. Dwoma pułkami zmechanizowanymi we współdziałaniu z 15 DZ nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku CEGLÓW, KORYTNICA. W wypadku włamania się nieprzyjaciela, być w gotowości do wykonania kontrataku w kierunku: WIERZBNO - RUDZIENKO, DROP - KAŁUSZYN lub niszczenia go z rubieży ogniowych. Obronę rozbudować na czterech pozycjach oraz zorganizować pozycję przednią. Ugrupowanie dywizji w dwa rzuty: w pierwszym rzucie 15 i 20 pz, w drugim rzucie - 14 pz.

W celu przygotowania dywizji do obrony, należy w dniu dzisiejszym odtworzyć zapasy mps i amunicji - do pełnych zapasów ruchomych. Rannych i chorych żołnierzy przygotować do dalszej ewakuacji i przekazać na transport sanitarny armii.

Na okres prowadzenia obrony należy zaplanować dowóz amunicji do oddziałów - do 14.00 3.10 i przyjęcie zaopatrzenia dostarczanego transportem armii. Duża ilość dostarczanej z armii amunicji - wymagać będzie wyznaczenia i przygotowania rejonu przeładunkowego poza rejonem rozmieszczenia tyłów dywizji. Siły i środki służby zdrowia należy użyć tak, by zabezpieczyć ewakuację i kwalifikowaną pomoc medyczną w rejonach najwyższych strat sanitarnych.

Ze względu na to, że dywizja znajduje się na głównym wysiłku obrony, zastępca dowódcy - kwatermistrz 3 armii przydzielił dywizji mbw, 2 grupy ogólnochirurgiczne i 2 grupy hospitalizacyjne. Rannych i chorych z dywizji armia wyewakuuje swoim transportem. Również dowóz środków materiałowych do dywizji realizowany będzie transportem armii w dniu dzisiejszym i następnym.

Główny wysiłek pracy tyłów dywizji skupić na sprawne przyjęcie środków materiałowych i dowóz amunicji do oddziałów pierwszego rzutu i artylerii oraz ewakuację rannych do punktów medycznych dywizji.

WNIOSKI:

a/ Ze względu na duże zagrożenie dla tyłów ze strony nieprzyjaciela powietrznego i naziemnego należy zwrócić się do dowódcy dywizji o przydział dodatkowych sił i środków do obrony tyłów oraz z dowódcą wojsk OPL. uzgodnić osłonę przed nieprzyjacielem z powietrza.

b/ W okresie przygotowania obrony należy:

- wyewakuować rannych z oddziałów do DPM i przekazać ich na transport sanitarny armii;
- uzupełnić amunicję, mps i żywność do pełnych zapasów ruchomych;
- przygotować oddziały tyłowe do wykonania zadań.

c/ W okresie prowadzenia obrony:

- zorganizować dowóz amunicji do oddziałów broniących pierwszej i drugiej pozycji /nie ma potrzeby uzupełniania paliwa/;
- zorganizować zabezpieczenie leczniczo-ewakuacyjne wojsk dywizji, uwzględniając powstanie najwyższych strat sanitarnych w rejonie głównego wysiłku obrony dywizji oraz kolejnych rubieżach obronnych i w rejonach wykonywanych kontrataków;
- przyjąć środki materiałowe dostarczane transportem armijnym.

2. Kalkulacja czasu

a/ czas ogólny:

- otrzymanie zadania - do 12.00 2.10;
- meldowanie danych do decyzji - 15.05 2.10.

Na organizację obrony dywizja dysponuje czasem 17 godzin, w tym 6 godzin czasu dziennego.

b/ czas osobisty:

- otrzymanie zadania - do 12.00 2.10;
- meldowanie danych do decyzji - 15.05 2.10.

Na przygotowanie danych dysponuję czasem 3 godzin i 5 minut.

c/ harmonogram pracy kwatermistrza:

Lp.	Przedsięwzięcie	Czas		Ilość godz. i minut	Uwagi
		od	do		
1	2	3	4	5	6
	Czas na przedsięwzięcia zabezpieczenia tyłowego, w tym:	12.00	5.00	17 godz.	
	- czasu dziennego;	2.10	3.10		
	- czasu nocnego.	12.00	18.00	6 godz.	
		18.00	5.00	11 godz.	
1.	Analiza zadania i kalkulacja czasu	12.00	13.10	70 min.	
2.	Wysłuchanie zamiaru i wytycznych dowódcy	13.10	13.50	40 min.	
3.	Opracowanie i wydanie wstępnych zarządzeń tyłowych	13.50	14.30	40 min.	
4.	Ocena sytuacji tyłowej i opracowanie meldunku danych do decyzji dowódcy	13.50	15.05	1 godz. 15 min.	
5.	Meldowanie danych do decyzji dowódcy	15.05	15.15	10 min.	
6.	Wysłuchanie decyzji/rozkazu bojowego/ i wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych	15.40	16.10	30 min.	
7.	Powrót na TSD	16.10	16.40	30 min.	
8.	Informowanie taktyczno-tyłowe, postawienie zadań szefom służb i dowódcom oddziałów tyłowych	16.40	17.10	30 min.	
9.	Opracowanie planu zabezpieczenia tyłowego	17.10	20.50	3 godz. 40 min.	
10.	Opracowanie rozkazu tyłowego i przesłanie go oddziałom	17.40	18.30	50 min.	
11.	Sporządzenie i przesłanie meldunku o stanie tyłów	18.30	20.00	1 godz. 20 min.	
12.	Zatwierdzenie planu zabezpieczenia tyłowego przez dowódcę	20.50	21.00	10 min.	
13.	Kontrola i pomoc wojskom i tyłom	21.00	24.00	3 godz.	
14.	Meldowanie przełożonym o gotowości tyłów do działań	2.00	3.10		
15.	Rekonesans	18.00	18.30	30 min.	

3. Opracowanie i wydanie wstępnych zarządzeń tyłowych

Wstępne zarządzenia tyłowe wydawane są wraz ze wstępnymi zarządzeniami bojowymi. Mają one na celu przyspieszenie i ukierunkowanie pracy tyłowych organów dowodzenia oddziałów /pododdziałów/ w okresie przygotowania obrony.

Zastępca dowódcy - kwatermistrz dywizji /pułku/ we wstępnych zarządzeniach tyłowych przekazuje informacje, które stanowią podstawę do rozpoczęcia planowania i organizowania, zabezpieczenia tyłowego - kwatermistrzom oddziałów, /szefom sztabu batalionów/, metodą równoległego planowania walki.

Poniżej przedstawiono przykłady wstępnych zarządzeń tyłowych dla oddziałów tyłowych i pułku zmechanizowanego.

Proponowane rozwiązanie

P O U F N E

Egz.nr ...

DOWÓDCA 9 bzaop

DOWÓDCA 9 bmed

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE TYŁOWE Nr 01

1. 9 DZ otrzymała nowe zadanie bojowe; przejść do obrony - do końca 2.10 i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: MIŃSK MAZOWIECKI - KOSÓW.

2. Główny wysiłek zabezpieczenia tyłowego należy skupić na przygotowaniu do obrony pułków pierwszego rzutu.

DOWÓDCA 9 bzaop

- do 15.00 2.10 wykonać dowóz amunicji do pułków - zgodnie z rozdzielnikiem szefa służby UIE;

- do 16.00 2.10 przygotować rejon przeładunkowy i niezbędną ilość żołnierzy do przyjęcia 504 t amunicji, dowożonej transportem 3 ABMZ. Transport armijny odebrać o 16.00 w punkcie spotkania WROTNÓW /2072/. Zezwala się na złożenie na grunt w rejonie składu

amunicyjnego - amunicji nie mieszczącej się na transporcie batalionu;

- po przyjęciu środków materiałowych przystąpić do formowania kolumn zaopatrzeniowych do dowozu środków materiałowych do oddziałów, zgodnie z rozdzielnikami szefów służb. Gotowość do dowozu - 19.00 2.10;

- opóźniony transport skierować do 23.00 w rejon przeładunkowy i przygotować się do odbioru brakujących środków materiałowych do norm zapasów ruchomych.

DOWÓDCA 9 bmed

- do 15.00 transportem sanitarnym batalionu wyewakuować rannych do punktu medycznego rozwiniętego siłami 1/74 mbw w KORYTNICY;

- od 16.00 ewakuację prowadzić do punktu medycznego rozwiniętego przez 2/74 mbw, który wzmocni siły 1/74 mbw w KORYTNICY;

- do 20.00 rozpoznać rejon planowanego rozwinięcia DPM w KORYTNICY /po zwolnieniu sił 74 mbw/ oraz rejon rozmieszczenia dla 73 mbw, który do 4.00 3.10 przybędzie w rejon tyłów dywizji.

ZASTĘPCA DOWÓDCY-KWATERMISTRZ

.....
/stopień, imię i nazwisko/

P O U F N E

Egz.nr ...

DOWÓDCA .... pz

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE TYŁOWE 9 DZ Nr 02. SD - RUDY PNIEWNIK
Mapa 1:100 000, wydanie 1976 r.

1. Rozmieszczenie oddziałów tyłowych:

a/ tyły dywizji w kolumnie marszowej, czołem we WROTNOWIE /2072/, a od 16.00:

- TSD - kol. DRIGICZ /1652/;
- bmed - w rejonie: GAJÓWKA ZACHODNIA, OSADA WIES;
- bzaop - /wył./ TOPÓR /2656/, ZGRZEBICHY /2058/, /wył./ STOCZEK /2460/;
- 2/74 rozwinięta w KORYTNICY.

2. Do 15.00 dokonać przyjęcia amunicji dostarczonej transportem bzaop. Kolejny dowóz do wysokości norm zapasów ruchomych - około 19.00.

3. Limity zużycia MPS na 3.10:

- benzyna samochodowa - 0,15 jn;
- olej napędowy do pojazdów kołowych - 0,20 jn;
- olej napędowy do pojazdów gąsienicowych - 0,25 jn;
- olej napędowy do czołgów - 0,30 jn;
- paliwo lotnicze - 2,0 jn.

4. Rannych i chorych wyewakuuje transport sanitarny służby zdrowia dywizji z PPM w dwóch rejonach: do 15.00 i do 23.00 do punktu medycznego w KORYTNICY.

5. TSD od 16.00 - w kol. DRIGICZ /1652/.

6. Meldunki o gotowości tyłów złożyć do 2.00 3.10.

ZASTĘPCA DOWÓDCY-KWATERMISTRZ
9 DZ

.....
/stopień, imię i nazwisko/

4. Ocena sytuacji tyłowej

W czasie oceny sytuacji tyłowej należy rozpatrzyć następujące zagadnienia:

- organizacja tyłów;
- stan środków materiałowych, liczba i stan techniczny środków transportowych oraz potrzeby i możliwości w zakresie dowozu;
- prawdopodobne straty sanitarne i możliwości udzielenia pomocy medycznej rannym i chorym;

- stan zasobów miejscowych i stan sanitarno-epidemiczny w rejonie działań bojowych;

- prawdopodobieństwo zagrożenia obiektów tyłowych, aktualny stan skażeń i zakażeń;

- wpływ charakteru terenu, warunków atmosferycznych i pory roku na organizację i pracę tyłów.

Na podstawie oceny sytuacji tyłowej powinno się ustalić:

- jakimi siłami i środkami dysponuje się i jakie są potrzebne do zabezpieczenia tyłowego w okresie przygotowania i w czasie walki;

- w jakich warunkach trzeba będzie organizować zabezpieczenie tyłowe;

- jakie przedsięwzięcia należy wykonać w celu usunięcia przeszkód utrudniających realizację zadań.

Celem oceny sytuacji tyłowej jest określenie sposobu realizacji zadań zabezpieczenia tyłowego.

4.1. Ocena sytuacji materiałowej

W czasie oceny sytuacji materiałowej należy ocenić:

- a/ stan zapasów środków materiałowych i możliwości transportu;

- b/ potrzeby materiałowe na uzupełnienie zapasów ruchomych oraz na pokrycie zużycia;

- c/ możliwości pokrycia potrzeb materiałowych przy wykorzystaniu posiadanych i dowiezionych przez armię zapasów;

- d/ kolejność dowozu środków materiałowych;

- e/ inne;

- f/ wnioski.

Wielkość potrzeb i dowóz amunicji zastępca dowódcy - kwatermistrz ustala z zastępcą dowódcy ds. technicznych. Dane do planu dowozu amunicji, stanowiącego element planu zabezpieczenia tyłowego dywizji przekazuje szef służby UIE w formie zapotrzebowania na transport. Ponadto, w czasie oceny sytuacji materiałowej kwatermistrz otrzymuje od zainteresowanych szefów rodzajów wojsk i służb wielkości potrzeb i terminy dowozu materiałów i środków inżynieryjno-saperskich, chemicznych, technicznych i łączności.

Proponowane rozwiązanie:

Dywizja w chwili otrzymania zadania bojowego posiada obniżone zapasy ruchome głównych rodzajów zaopatrzenia. Batalion zaopatrzenia posiada pełne zapasy ruchome środków materiałowych. Posiadane zapasy w tyłach dywizji pozwalają na uzupełnienie środków materiałowych do norm zapasów ruchomych, z wyjątkiem amunicji artyleryjskiej /do wysokości 70-80%/. W tej sytuacji należy do 15.00 wykonać dowóz amunicji do oddziałów dywizji.

W celu sprawnego przyjęcia środków materiałowych dostarczanych transportem armijnym - do 16.00 należy zorganizować rejon przeładunkowy, w którym dokonać przeładunku amunicji ze składu kolumny transportowej ABMZ na opóźniony transport bzaop. Po przyjęciu amunicji z transportu armijnego, dywizja będzie miała 100% zapasów ruchomych amunicji, oprócz amunicji artyleryjskiej.

Stan zapasów ruchomych paliw i żywności nie powoduje konieczności ich dowozu w ciągu doby walki, lecz na koniec dnia. Zatem do 21.00 należy wykonać ich dowóz do oddziałów, razem z dowozem amunicji. O 23.00 2.10 armia wykona dowóz wszystkich rodzajów zaopatrzenia do wysokości norm zapasów ruchomych. Należy zaplanować sprawne przyjęcie tych środków materiałowych.

Z analizy planowanego zużycia środków materiałowych do końca doby walki wynika, że ilość dostarczanej amunicji artyleryjskiej do 23.00 2.10 przekracza możliwości przyjęcia przez batalion zaopatrzenia. Stąd do odbioru tej amunicji należy wykorzystać w rejonie przeładunkowym również transport tyłów oddziałów artylerii.

Przewidywane zużycie paliwa w dniu 3.10 nie powoduje konieczności jego uzupełnienia podczas walki. W dniu 3.10 armia planuje dowóz:

- do 16.00 wszystkich rodzajów amunicji;
- w godzinach wieczornych - wszystkich rodzajów zaopatrzenia do norm zapasów ruchomych.

Zatem do 14.00 3.10 należy przekazać amunicję walczącym oddziałom i na opróżniony transport dywizyjny przyjąć amunicję dostarczoną z armii. Drugi dowóz wszystkich rodzajów środków materiałowych należy zaplanować orientacyjnie do godziny 20.00.

WNIOSKI:

1. Do 21.00 2.10 oddziały będą miały pełne zapasy ruchome środków materiałowych, z wyjątkiem amunicji artyleryjskiej.

2. Do 2.00 3.10 dywizja będzie miała pełne zapasy ruchome wszystkich rodzajów zaopatrzenia zarówno w oddziałach, jak i tyłach dywizji.

3. Zużycie paliwa w dniu 3.10 nie powoduje konieczności jego uzupełnienia podczas walki.

4. W dniu 3.10 należy wykonać dowóz amunicji do walczących oddziałów - do 14.00, na który przyjąć amunicję dostarczaną transportem AEMZ - do 16.00.

5. Kolejny dowóz wszystkich środków materiałowych pod koniec dnia - orientacyjnie do 20.00 3.10.

4.2. Ocena sytuacji medycznej

W czasie oceny sytuacji medycznej należy ocenić:

- a/ stan rannych i chorych;
- b/ prawdopodobne straty sanitarne;
- c/ wykorzystanie sił i środków służby zdania;
- d/ możliwości leczniczo-ewakuacyjne;
- e/ stan sanitarno-epidemiczny wojsk i rejonu działań;
- f/ stan zabezpieczenia w sprzęt i materiały medyczne;
- g/ wnioski.

Oceny sytuacji medycznej może dokonać szef służby zdrowia dywizji, o ile został on zabrany przez kwatermistrza dywizji na stanowisko dowodzenia dywizji. Wówczas kwatermistrz dywizji może wysłuchać tylko wniosków z oceny sytuacji medycznej. W przypadku, gdy szef służby zdrowia pozostał na TSD, ocenę sytuacji medycznej prowadzi kwatermistrz w niezbędnym zakresie.

Proponowane rozwiązanie

W dywizji znajduje się 575 rannych żołnierzy, w tym 270 w punkcie medycznym rozwiniętym przez 1/74 mbw. W oddziałach dywizji znajduje się 305 rannych, z tego około 180 w pułkowych punktach medycznych. Ze względu na duże obłożenie punktu medycznego, rozwiniętego przez 1/74 mbw zachodzi potrzeba jak najszybszego rozwinięcia 2/74 mbw, która przyjąłaby rannych, ewakuowanych

z DPM. Najwcześniej rozwinąć można 2/74 mbw za około 1,5 godziny. Ilość rannych do ewakuacji w oddziałach wymaga zaangażowania transportu sanitarnego bmed i mbw. Rannych, znajdujących się w punkcie medycznym 1/74 mbw należy do 15.00 przygotować i przekazać na transport sanitarny armii. Podobnie należy postąpić z rannymi w punktach medycznych 74 mbw, z których ewakuacja planowana jest transportem sanitarnym armii - do 23.00 /drugi rejs/.

Ze względu na konieczność zwolnienia do 4.00 3.10 sił 74 mbw, zajdzie konieczność rozwinięcia do 2.00 3.10 sił organicznego batalionu medycznego, który przejmie rannych pozostających dotychczas w punktach medycznych 74 mbw oraz będzie prowadził ewakuację i pomoc medyczną do czasu przybycia i rozwinięcia 73 mbw.

Nieprzyjaciel podczas natarcia ma możliwość rażenia broniących wojsk dywizji wszystkimi środkami ogniowymi. W tej sytuacji należy się liczyć ze stratami sanitarnymi w wysokości 6% tj. około 700 żołnierzy. Największe straty sanitarne powstaną w czasie walki o pierwszą i drugą pozycję oraz w czasie wykonywania kontrataku. Z ogólnej liczby rannych, około 95% będzie wymagało ewakuacji do DPM, tj. 650 rannych.

Możliwości ewakuacyjne transportu sanitarnego dywizji i mbw, uwzględniając możliwość wykonania przez niego 3 rejsów, wyniosą 780 rannych. Teoretycznie transport sanitarny zabezpiecza ewakuację wszystkich rannych. Jednak większość strat powstanie w krótkich okresach czasu, a ponadto w przypadku włamania nieprzyjaciela zachodzi również konieczność przesuwania w głąb punktów medycznych, co powoduje konieczność wykorzystywania w tych warunkach transportu ogólnego przeznaczenia po dowozie.

Do zabezpieczenia leczniczo-ewakuacyjnego służba zdrowia dywizji będzie wykorzystywała 9 bmed, 73 mbw, 2 grupy chirurgiczne i dwie grupy hospitalizacyjne. Siły i środki służby zdrowia byłoby celowo wykorzystać następująco:

- 9 bmed rozwinąć DPM z zadaniem prowadzenia kwalifikowanej segregacji medycznej i udzielania pierwszej pomocy lekarskiej;
- 1/73 mbw i 1 grupę hospitalizacyjną rozwinąć w odległości 20-25 km od DPM /40-45 km od rubieży walczących wojsk/ z zadaniem

udzielania kwalifikowanej pomocy medycznej, czasowej hospitalizacji i przygotowania rannych do dalszej ewakuacji do BSzF;

- dwie grupy chirurgiczne przydzielić do PPM pułków broniących pierwszej pozycji obrony;

- w odwodzie pozostawić 2 kmed 9 bmed, 2/73 mbw i 1 grupę hospitalizacyjną.

Posiadanyimi siłami i środkami służby zdrowia można udzielić kwalifikowanej pomocy medycznej do 900 rannym.

W przypadku powstania wyższych strat sanitarnych, zajdzie potrzeba udzielania kwalifikowanej pomocy tylko ze wskazań życiowych.

Wówczas przepustowość punktów medycznych dywizji można zwiększyć do 1500 rannych.

Stan sanitarno-epidemiczny wojsk i rejonu działań - pomyślny.

WNIOSKI:

1. Posiadane siły i środki służby zdrowia dywizji zabezpieczają udzielanie kwalifikowanej pomocy medycznej.

2. W czasie walki o pierwszą i drugą pozycję obrony, oraz w czasie wykonywania kontrataku przewidzieć potrzebę ewakuacji rannych również transportem ogólnego przeznaczenia.

3. Do dywizyjnego ORE należy wydzielić siły 2 kmed z bmed.

4.3. Organizacja tyłów

Podczas rozpatrywania organizacji tyłów należy ocenić:

a/ wpływ charakteru terenu, warunków atmosferycznych i pory roku na organizację i pracę tyłów;

b/ sieć dróg i możliwości jej wykorzystania przez oddziały i pododdziały;

c/ podział tyłów na rzuty, kierunki przesuwania i rozmieszczania DPM /PPM/, bzaop /kzaop/ i TSD;

d/ potrzeby obrony i ochrony wynikające z przewidywanego zagrożenia nieprzyjaciela;

e/ siły i środki, jakie należy przewidywać do udziału w likwidacji skutków uderzeń EMR;

f/ wnioski.

Proponowane rozwiązanie

Teren w pasie dywizji jest równinny i lekko falisty, urozmaicony pasmami łagodnych wzniesień. Głównymi przeszkodami dla ruchu pojazdów poza drogami są rzeki i ich doliny /często podmokłe i zabagnione/ oraz starorzecza, małe rzeczki i rowy. Transport z zaopatrzeniem może przemieszczać się tylko po drogach bitych.

Lasy zajmują około 15% ogólnej powierzchni. Przeważają drzewostany iglaste /sosna/, miejscami występują lasy mieszane /sosna, dąb, brzoza, olcha/. Naturalne warunki maskowania w lasach niewielkie.

Gleby - przeważają piaszczyste, rzadziej występują gliniaste. Poziom wód gruntowych średnio na głębokości 2-5 m.

Zabudowa miast - w partiach sprzed drugiej wojny światowej przeważnie zwarta, domy 1-3 piętrowe, murowane. Nowo budowane dzielnice mają zabudowę luźną, domy 2-4 piętrowe, ulice przelotowe szerokie i utwardzone. Miasta wyposażone w sieć energetyczną, wodociągową, kanalizacyjną i telefoniczną.

Większość wsi liczy 15-60 gospodarstw, niektóre do 100 gospodarstw. Zabudowa wsi na ogół luźna, dużo zagród odosobnionych. Budynki murowane, a także drewniane, głównie parterowe. 53% domów posiada 3 i więcej izb. Stwarzają one warunki do zakwaterowania i rozmieszczenia pododdziałów tyłowych.

Woda zdatna do picia, głównie ze studzien. Prawie wszystkie wsie są zelektryfikowane. Budynki szkolne i wiejskie ośrodki zdrowia nadają się do rozmieszczenia DPM.

Sieć komunikacyjna rozwinięta dość dobrze. Szerokość jezdni 4-6 m, szerokość w koronie 7-11 m, nawierzchnia: asfaltowa, tłuczeń, bruk kostka kamienna.

Drogi lokalne - szerokość 6-8 m o nawierzchni tłuczeń, żwir, żużel.

Drogi gruntowe są dość trudno przejezdne, zwłaszcza po deszczach, roztopach lub opadach śniegu.

Mosty na najważniejszych drogach o nośności 10-30 ton, na pozostałych - drewniane o nośności 5-15 ton.

Do wykorzystania jako drogi dowozu i ewakuacji nadają się wszystkie drogi, za wyjątkiem dróg gruntowych.

W pasie dywizji na drogi dowozu i ewakuacji oraz drogi rokadowe należałoby wybrać:

- droga nr 1: STOCZEK, KORYTNICA, PNIEWNIK;
- droga nr 2: WROTNÓW, STARA WIEŚ, POŁAZIE;
- rokada nr 1: JADÓW, PNIEWNIK, LIW;
- rokada nr 2: KAMIONNA, STARA WIEŚ, WĘGRÓW.

Na okres wykonywanego zadania tyły dywizji należy ugrupować w dwa rzuty:

- w pierwszym rzucie: bmed, czołówka materiałowa z amunicją;
- w drugim rzucie: TSD, bzaop, 73 mbw i 2 kmed 9 bmed.

Czołówkę materiałową z amunicją należałoby rozmieścić w rejonie: /wył./ KUPCE /1250/, BEDNARZE /1452/, SEKŁAK /1650/.

Batalion zaopatrzenia /bez czołówki materiałowej należałoby rozwinąć w rejonie: wył. TOPÓR /2656/, ZGRZEBICHY /2058/, /wył./ STOCZEK /2460/.

TSD - rozwinąć w rejonie bzaop w kol. DRIGICZ.

Dywizyjne punkty medyczne rozwinąć następująco:

- 2/74 mbw /jako wzmocnienie sił 1/74 mbw/ w KORYTNICA, czas pracy do 2.00 3.10;
- 9 bmed w KORYTNICA - od 2.00 3.10 /po zwolnieniu sił 74 mbw/;
- 1/73 mbw w STOCZEK - od 7.00 3.10.

Na oddziały tyłowe dywizji nieprzyjaciel będzie oddziaływał środkami precyzyjnego rażenia, zdalnego minowania, artylerii, lotnictwem oraz grupami dywersyjno-rozpoznawczymi i częściowo rozbitymi pododdziałami, pozostającymi w ugrupowaniu wojsk dywizji.

W celu zapewnienia żywotności tyłów, należy je rozmieścić w sposób rozśrodkowany, wykorzystując właściwości terenu i pasywne środki ochrony. Celowo jest rozmieszczać tyły w osiedlach, w strefach cienia radiowego, w rejonach obniżających termiczną kontrastowość obiektów. W rejonach zorganizować służbę porządkowo-ochronną i utrzymywać część pododdziałów w gotowości do prowadzenia czynnej obrony.

Z uwagi na brak etatowych pododdziałów ogólnowojskowych - należy prosić dowódcę dywizji o przydzielenie dodatkowych sił do obrony i ochrony. Podczas przebywania oddziałów tyłowych w osiedlach i kompleksach leśnych, należy zwracać uwagę na bezpieczeństwo poż. i wyznaczać siły i środki do gaszenia pożarów.

WNIOSKI:

1. Oddziały tyłowe w miarę możliwości rozmieszczać w miejscowościach.
2. Tyły dywizji ugrupować w dwa rzuty.
3. Zwrócić szczególną uwagę na obronę i ochronę tyłów oraz przedstawić dowódcy dywizji prośbę o przydzielenie tyłom dodatkowych sił z pododdziałów ogólnowojskowych.

III. Meldunek danych do decyzji

Meldunek danych do decyzji dowódcy, składany przez zastępcę dowódcy - kwatermistrza powinien składać się z następujących punktów:

- a/ główne zadania tyłów w okresie przygotowania i w toku natarcia;
- b/ zamiar sposobu realizacji zabezpieczenia tyłowego oraz skupienie głównego wysiłku tyłów;
- c/ organizacja tyłów do wykonania zadań;
- d/ dowodzenie i kierowanie;
- e/ prośby.

Proponowane rozwiązanie

1. Na podstawie otrzymanego zadania, podjętego zamiaru - OCENIAM, że głównymi zadaniami służb i oddziałów tyłowych są:
  - A. W okresie organizacji obrony:
    - odtworzenie zapasów ruchomych środków materiałowych do wysokości pełnych norm;
    - ewakuacja rannych i udzielenie im kwalifikowanej pomocy medycznej;
    - organizacja tyłów dywizji, stosownie do zamiaru dowódcy.
  - B. W okresie prowadzenia działań obronnych:
    - terminowe i pełne zabezpieczenie materiałowe i medyczne oddziałów dywizji;
    - utrzymanie żywotności tyłów dywizji.

2. LICZĘ SIĘ:

- ze znacznym zużyciem amunicji w pułkach broniących pierwszą i drugą pozycję i oddziałach artylerii;
- dużymi stratami sanitarnymi w wysokości do 6% stanu osobowego dywizji;
- znacznym zagrożeniem tyłów ze strony nieprzyjaciela.

3. ZAMIERZAM: zadania zabezpieczenia tyłowego realizować następująco:

A. W okresie organizacji obrony:

- do 15.00 wykonać dowóz i przekazać amunicję walczącym oddziałom;
- na opróżniony transport przyjąć amunicję dostarczaną transportem armijnym - do 16.00;
- drugi dowóz wszystkich brakujących środków materiałowych do norm zapasów ruchomych wykonać do 21.00 transportem bzaop;
- na opróżniony transport bzaop przyjąć środki materiałowe dowożone transportem 3 ABMZ - do 23.00;
- rannych i chorych z oddziałów dywizji ewakuować transportem sanitarnym dywizji do DPM i po udzieleniu im kwalifikowanej pomocy medycznej przekazać na transport sanitarny armii w dwóch rejsach: o 15.00 i o 23.00.

B. W okresie prowadzenia obrony:

- do 15.00 3.10 przekazać amunicję walczącym oddziałom;
- na opróżniony transport - od 16.00 przyjąć transport z amunicją z armii;
- drugi dowóz wykonać do oddziałów dywizji do 20.00;
- ewakuację rannych w toku walki obronnej prowadzić będzie transport sanitarny 9 bmed i 73 mbw oraz w wypadku konieczności transport ogólnego przeznaczenia, po uprzedniej jego adaptacji;
- ranni ewakuowani będą z pułkowych punktów medycznych do DPM, a następnie po segregacji medycznej do punktu medycznego, rozwiniętego siłami 1/73 mbw, gdzie otrzymają kwalifikowaną pomoc medyczną.

Dla zapewnienia żywotności tyłów, należy je ugrupować w dwa rzuty i rozśrodkowywać w miejscowościach.

Główny wysiłek tyłów należy skupić na terminowym dowozie amunicji do oddziałów broniących pierwszej i drugiej pozycji i artylerii oraz na zapewnieniu ewakuacji i pomocy medycznej rannym i chorym.

4. W TYM CELU proponuję następującą organizację tyłów:

A. Rozmieszczenie tyłów w ugrupowaniu dywizji:

- TSD w kol. DRIGICZ;
- bzaop rozwija się w rejonie: /wył./ TOPÓR, ZGRZEBICHY, /wył./ STOCZEK;
- 2/74 rozwinąć w KORYTNICA - od 14.00 2.10;
- DPM rozwinąć w KORYTNICA - od 2.00 3.10 /po zwolnieniu sił 74 mbw/;
- 1/73 mbw rozwinąć w STOCZEK - od 7.00 3.10;
- czołówka materiałowa /z amunicją/ - od 6.00 3.10 w rejonie:
- rejon zapasowy tyłów: GRABINY /3252/, ZIELENIEC, SOKÓŁKA, SADOWNE.

B. Drogi dowozu i ewakuacji:

- nr 1: STOCZEK, KORYTNICA, PNIEWNIK;
- nr 2: WROTNOW, STARA WIEŚ, POŁAZIE.

Rokady: nr 1 - JADÓW, PNIEWNIK, LIW:

nr 2 - KAMIONNA, STARA WIEŚ, WEGRÓW.

C. Do oddziału ratunkowo-ewakuacyjnego należy wyznaczyć 2 kmed 9 bmed i 20 samochodów ciężarowo-terenowych z bzaop.

5. Dowodził będę z TSD, rozwiniętego w kol. DRIGICZ.

W celu usprawnienia obiegu informacji na SD zostanie skierowany szef służby mundurowej.

6. Prośby - proszę o przydzielenie kompanii piechoty do obrony i ochrony tyłów dywizji oraz pomocy w wykonywaniu prac przeładunkowych.

OPRACOWAŁ:
ST.WYKLADOWCA KTT

SPRAWDZIŁ:
KIEROWNIK ZAKŁADU SŁUŻB KWAT.

/-/ ppłk dypl.inż.Tadeusz PARZYCH

/-/ płk dr Czesław PORZUCZEK

Wydrukowano w 36 egz.

Egz.nr 1-6 oprac.metod.

Druk. H.W.

Egz.nr 7-36 Bibl.Nauk DZS

Druk AON nr pf 225/pf 1016/WW.

Wyk.ppłk Parzych

Kor.E.A.

